"Təsdiq edirəm"
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji
Universitetinin rektoru
_____________ prof.C.M.Cəfərov
"29" "Dekabr" 2022 - ci il

Publik hüquqi şəxs statusuna malik
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin
Antiplagiat Proqramının
QAYDALARI

1. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində antiplagiat proqramının tətbiqi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanları, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamları, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarları, Hökümətlərarası sazişlər, Beynəlxalq Müqavilə və Konvensiyalar və Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əsasən həyata keçirilir.

§ 1
Hüquqi əsaslar

1.1 № 20-IQ, 07 fevral 1996-cı il tarixli "Müəlliflik hüququnun və əlaqəli hüquqların müdafiəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının qanunu.

1.2 № 115-IQ, Bakı şəhəri, 5 iyun 1996-cı il tarixli Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu.

1.3 № 354-IQ / 26 iyun 1997-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Özbəkistan Respublikası Hökuməti arasında müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqların qorunması sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.4 № 548-IQ / 27 noyabr 1998-ci il tarixli "Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında Bern Konvensiyasına qoşulmaq barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.5 № 564-IQ / 4 dekabr 1998-ci il tarixli "Əqli mülkiyyət sahəsində hüquq pozuntularının qarşısının alınması sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin xüsusi rəylə təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.6 № 651-IQD, 2 aprel 1999-cu il tarixli "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə və İnzibati hüquqpozmalar haqqında Azərbaycan Respublikasının Məcəlləsinə dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə. Bakı şəhəri.

1.7 № 355-IIQ / 2 iyul 2002-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Ukrayna Nazirlər Kabineti arasında "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqların qorunması sahəsində əməkdaşlıq haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.8 № 755-IIQ / 14 sentyabr 2004-cü il tarixli "Məlumat toplularının hüquqi qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.9 № 121-IIIQ / 30 may 2006-cı il tarixli "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı arasında Əməkdaşlıq Proqramı"nın təsdiq edilməsi

haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.10 № 580-IIIQD / 1 aprel 2008-ci il tarixli "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.11 "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2010-cu il.

1.12 № 365-IVQ / 22 may 2012-ci il tarixli "Əqli mülkiyyət hüquqlarının təminatı və piratçılığa qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.13 № 639-IVQD/30 aprel 2013-cü il tarixli "Məlumat toplularının hüquqi qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu

1.14 № 636-IVQD / 30 aprel 2013-cü il tarixli "Müəlliflik hüququ və əlaqəli hüquqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu.

1. Antiplagiat yoxlama proseduru Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 11 iyun 2019-cu il tarixli Elmi dərəcələr verilməsi qaydası haqqında Əsasnaməsinə əsasən bütün yazılı işlərin, o cümlədən, kurs işləri, diplom işləri, magistr dissertasiyaları, elmlər doktoru dissertasiyaları, fəlsəfə doktoru dissertasiyaları və s. yoxlanışını nəzərdə tutur (Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 11 iyun tarixli 728 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir).
2. Yoxlamanın müsbət nəticəsi imtahana (müdafiəyə) buraxılma üçün zəruri şərtdir.
3. Antiplagiat yoxlamanın normativləri Universitet və ya onun bölmələrində (fakültələr, kafedralar) Strikeplagiarism.com İnternet Sisteminin əsasında Antiplagiat yoxlamanın prosedur və qaydalarının fəaliyyətini təyin edir.

§ 2
İşlərin yüklənməsi proseduru
(Model 1 – İstifadəçi hesabları antiplagiat sistemində yaradılır)

1. Müəlliflərin işi Strikeplagiarism.com sistemə DOC və DOCS formatında yüklənməlidir. **İşin digər formatlarda yüklənməsi qəti qadağandır.**
2. Diplom kvalifikasiya işlərinin (magistr) Strikeplagiarism.com sistemində yoxlanılması müdafiədən 60 gün öncə həyata keçirilməlidir. Digər növ işlər olduqda isə əlavə sərəncam əsasında yüklənilir.
3. Magistr dissertasiya işlərinin plagiata dair qiymətləndirilməsi müdafiədən 10 gün öncə sona çatmalıdır.
4. Qəbul olunmuş son tarix (dedlayn) pozuntusu olduqda iş elmi rəhbər (ekspert) tərəfindən qiymətləndirməyə qəbul edilə bilməz. İşin qəbul olunması universitetin etika məcəlləsinin pozuntusu kimi qəbul olunacaq.
5. Elmi rəhbərlər (ekspertlər) Oxşarlıq hesabatına rəylər əlavə edərək müəllifə kiçik texniki səhvləri düzətlməkdə hərtəfərli yardım etməlidirlər.
6. Magistranta 1 düzəliş cəhdi verilir, bununla da işi yoxlamaya yükləmək üçün 2 fürsət verilir.
7. İşdə düzəliş olunandan sonra onu təkrar yoxlama üçün Strikeplagiarism.com sisteminə yükləmək lazımdır. Müəllifə düzəlişlər üçün **üç iş günü** verilir.
8. Üç formada qərar verilə bilər: **1. İşi qəbul etmək, 2. Düzəliş üçün geri qaytarmaq, 3.Diskvalifikasiya etmək (Plagiatdan yayınma hallarına cəhd edildikdə).**

   - **«İş diskvalifikasiya olunub»**, seçdikdə elmi rəhbər (ekspert) işi 1-8 bəndlərdə qeyd olunmuş şərtlərin pozutunsu səbəbindən qəbul etmir. Bu halda iş «Diskvalifikasiya

olunub» statusuna keçir və məlumatlar bazasına əlavə edilmir.

- İş düzəliş üçün geri qaytarıla bilər. Bu halda iş **«Düzəliş üçün geri qaytarılıb»** statusuna keçir və məlumatlar bazasına əlavə edilmir. Tələbəyə düzəliş və işin təkrar yüklənməsi üçün 3 iş günü verilir.

- «**İşi qəbul etmək**» seçimi edildikdə plagiat yoxlaması yekunlaşır. nəticə tələb olunan limitdə olduqda iş avtomatik olaraq məlumatlar bazasına əlavə edilir.

9. Mətndə manipulyasiyaların olmaması – mətndə plagiatı (fırıldaqçılığı) gizlətmək məqsədi ilə məqsədyönlü manipulyasiyalar olunduğu halda ekspert (elmi rəhbər) qanunvericilik və universitetin daxili prosedurları çərçivəsində müvafiq tədbirlərin görülməsi üçün ali təhsil müəssisənin rəhbərliyinə bu haqda məlumat verməlidir. Rəhbərliyə bu növ faktlar haqqında məlumatın verilməməsi fırıdaqçılığın məqsədyönlü şəkildə gizlədilməsi kimi qəbul olunacaq! Sistemin mümkün texniki nasazlıqları səbəbindən hər manipulyasiya halı dəqiq təhlil olunmalıdır. antiplagiat sisteminin Admini fırıldaqçılıq faktını təsdiq etmədiyi halda müəllif fırıldaqçılıqda günahlandırıla bilməz.
10. Bu əsaslandırma sistemdə hər iş üçün olan Qiymətləndirmə protokolunda əks olunacaq və sistem vasitəsi ilə Oxşarlıq hesabatı ilə birgə sənədi müəllifin elektron ünvanına göndəriləcək.
11. Sonra sistemdə müstəqil olaraq onu məlumatlar bazasına əlavə edilir. Bununla yoxlama prosesi sona çatır.
12. Qiymətləndirmə protokollarını çap etmək lazım deyil. onlar Strikeplagiarism.com sistemində saxlanılır. protokolların məzmununu dəyişmək mümkün deyil.

§ 3

Elmi işlərin plagiata dair qiymətləndirmə meyarları:

1. Plagiatın olmaması – hər hansı bir müəllifdən alınmış hər bir mətn fraqmenti üçün müəllifə **istinad** verilməlidir və biblioqrafiyada əks olunmalıdır.
2. Plagiatın olmaması – daha əvvəl dərc olunmuş öz işindən götürülmüş hər bir mətn fraqmentinə müəllifə **istinad** verilməlidir və biblioqrafiyada əks olunmalıdır.
3. Məqalə və nəşrlər üçün hədd dəyəri OƏ1 üçün 20%-ə və OƏ2 üçün isə 5%-ə qədər **tövsiyə** xarakteri daşımalıdır.

- Ekspert və elmi rəhbər mətn fraqmentlərini özünü sitat kimi qəbul edə bilməzlər (məqalələr istisna olmaqla) və bununla da elmi işlərdə OƏ1 və OƏ2 (oxşarlıq səviyyəsi) Yeni dəyərini dəyişə bilməz!

- Oxşarlıq səviyyəsinin nə qədər olmasından asılı olmayaraq. o işdə plagiatın olmasını **göstərmir**! Ekspert (elmi rəhbər) aşkar olunmuş **hər** mənbənin **istinadının** olmasını və **biblioqrafiyada** əks olunub-olmamasını dəqiq yoxlamalıdır.

Magistr işlərinin plagiata dair qiymətləndirmə meyarları:

1. Plagiatın olmaması – hər hansı bir müəllifdən alınmış hər bir mətn fraqmenti üçün müəllifə **istinad** verilməlidir və biblioqrafiyada əks olunmalıdır.
2. Özünü plagiatın olmaması – daha əvvəl dərc olunmuş öz işindən götürülmüş hər bir mətn fraqmentinə müəllifə **istinad** verilməlidir və biblioqrafiyada əks olunmalıdır.
3. Ekspert (elmi rəhbər) magistr işini plagiata dair təhlil edərkən Oxşarlıq hesabatındakı özünü sitatları müvafiq seçimi seçərək qəbul etməlidir. Fraqmentləri özünü sitat kimi qəbul edərkən. tələbənin mətnindəki hər alınmış fraqmentin daha əvvəl dərc olunmuş məqaləyə istinad kimi verilməsində və biblioqrafiyada əks olunmasında əmin olmaq lazımdır! Özünü sitatın qəbul olunması istinadın verilməsi zəruriyyətindən azad etmir!
4. Ekspert (elmi rəhbər) qanunlardan olan fraqmentləri. metodoloji təsvirlər və sitat olmayan

digər mətn uyğunluqlarını qəbul edə bilməz. Belə fraqmentlərin özünü sitat kimi qəbul olunması akademik etika və qanunvericilik pozuntusu kimi şərh ediləcək.

5. Beynəlxalq təcrübəyə uyğun olaraq **OƏ1 (yeni dəyər) göstəricilərinin 10% keçməməsi** (fəlsəfə doktorluq dissertasiyaları, doktorluq işləri 5%).
6. Beynəlxalq təcrübəyə uyğun olaraq **OƏ2 (yeni dəyər) 5% keçməməsi** (fəlsəfə doktorluq dissertasiyaları, doktorluq işləri 5%).
7. Hər alınmış fraqment parafraz olunmalıdır. Qanunvericilik aktları, folklor, metodoloji təsvir və müəllif işi hesab oluna bilinməyən digər mətn fraqmentləri parafraz zəruriyyətindən azad edilir. Bu fraqmentlər mümkün oxşarlıq səviyyəsinə daxil olmalıdır (15% OƏ1 və 5% OƏ2).

İşin kafedrada (dekanlıqda) arxivləşdirilməsi halında işə PDF formatında qısa Oxşarlıq hesabatı və qiymətləndirmə protokolu da əlavə edilir.

§4

Apellyasiya

1. Qərarın nəticəsi ilə razılaşmadıqda iş üzrə qərarın bəyan olunmasından **üç iş günü** ərzində apellyasiya müraciəti təqdim etmək hüququ verilir. Apellyasiya təqdim etmək çərçivəsi təmin edilmədikdə, həmçinin apellyasiya forması düzgün doldurulmadıqda rəsmi səbəblər baxımından rədd edilə bilər.
2. Apellyasiya alınmış sənədlər və zərurət yaranarsa, şəxsi təhlil əsasında yekun qərarı qəbul edir və iş üzrə qərarı, işin müdafiəyə buraxılması, tamamlama işlərinin lazım olması, plagiatın mövcudluğu və intizam tədbirlərin görülməsi zəruriyyəti haqqında qərarı apellyasiya verildikdən **10 iş günü** ərzində verir.
3. **Apellyasiya müraciəti yalnız bir dəfə verilə bilər.**
4. İntizam prosedurlarına aid olan bütün şərtlər Ali Təhsil Müəssisəsi tərəfindən qanunvericilik və Universitetin daxili prosedurlarına uyğun olaraq həyata keçirilir.

Normativlər ____________________ tarixindən qüvvəyə minir və universitetin internet səhifəsində dərhal dərc olunub bütün fakültələrə göndərilməlidir, həmçinin elan lövhələrində yerləşdirilməlidir.